

Život

Information Bulletin of Czechoslovak Club in Adelaide, S.A.
Informační zpravodaj Československého klubu v Adelaidě, S.A.

October 2003
říjen 2003

PROGRAM KLUBU

- ♦ víkend 25.-26. října –Piknik v lese
- ♦ neděle 2.11. v 15 hod - Přednáška o Východním Timoru, Jaroslav Kovaříček
- ♦ sobota 15.11. ve 20 hod –Taneční zábava
- ♦ neděle 16.11. v 11.30 hod—Česká mše
- ♦ sobota 22.11. v 19 hod - Koncert v Pilgrim Church, Flinders Street
- ♦ sobota 29.11. v 15 hod – Výroba adventních věnců a zdobení perníčků
- ♦ neděle 7.12. - BBQ a v 15 hod Mikulášská nadílka
- ♦ neděle 14.12. v 15 hod - Koledy při svíčkách
- ♦ neděle 21.12. od 12 hod - Vánoční pohoštění

CLUB'S PROGRAM

- ♦ Weekend 25.-26.10.-Picnic in Mt Crawford
- ♦ Sunday 2.11. 3PM - Talk on East Timor by Jaroslav Kovaricek (in Czech)
- ♦ Saturday 15.11. 8PM – Dance, Music for all ages by group „Trilogy“
- ♦ Sunday 16.11. 11.30AM - Czech Mass
- ♦ Saturday 22.11. 7PM—Koncert v Pilgrim Church, Flinders Street
- ♦ Saturday 29.11. 3PM – Wreath making and Xmas gingerbread decorating
- ♦ Sunday 7.12. - BBQ and 3PM Arrival of St Nicholas
- ♦ Sunday 14.12. 3PM - Carols by Candlelight
- ♦ Sunday 21.12. from 12 noon - Xmas Dinner

V sobotu 15.listopadu ve 20.00 hod.

hraje skupina „Trilogy“ k poslechu a k tanci pro staré a mladé
vstupné \$10

Přijďte se pobavit – Všichni vítáni !!

V neděli 2.listopadu v 15.00

vás zveme na ilustrovanou přednášku Jaroslava Kovaříčka o jeho poznatecích z Východního Timoru

**Členské příspěvky na rok 2003/04
jsou nyní splatné**

Informace o výši příspěvků a kam příspěvky posílat,
najdete na poslední stránce těchto novin.

ŘÍJNOVÝ KLUBOVNÍ PIKNIK

Zveme všechny členy, přátele a známé na klubovní piknik, který se bude konat 25.-26. října v lese pod Mt Crawford. Guláš se bude podávat po jedné hodině odpolední, pro členy zdarma, pro nečleny \$ 6. Sportovní soutěže o ceny, volejbal, nohejbal, hry pro děti. Táborák bude zapálen před soumrakem, poté zpěv při kytaře. Možnost přenocování na místě, \$4 za osobu, stan lze vypůjčit v klubu za \$5. Nápoje si přineste vlastní.

Popis cesty

Z Adelaide směrem na Ingelwood, dále se držte směrem na Birdwood, na konci osady Gumeracha se dejte vlevo na Williamstown. Jakmile projedete Forestonem, přijedete za dalších 8 km na rozcestí ve tvaru „T“. Jeďte pak doleva a po dalším kilometru je odbočka doprava, na kterou se dejte, ale v zápětí odbočte doleva na prašnou cestu, kterou sledujte asi 4 km, ta se u hřbitova stáčí prudce doprava, a asi po 300 m přejedete můstek přes potok doprava, přes „grid“ a jste tam. *Mapku si lze vyzvednout v klubu.*

Těšíme se na vaši účast!

Sobota 29.listopadu v 15.00

**Výroba adventních věnců a
zdobení vánočních perníčků**

*Na tuto loňského roku velice
úspěšnou akci se můžete přihlásit i letos
u Daniely Tomečkové do konce října
telefon 8264 8364*

**Páter Jaroslav Šimek
bude sloužit českou mši svatou
v neděli 16.listopadu v 11.30
v kostele sv Josefa**

18 Captain Cook Avenue, Flinders Park
Po mši pojedeme do klubu na oběd a po obědě se bude promítat česko-polský fim „Quo Vadis“

Zájemci o volejbal

hrajeme každou neděli v 16 hod na Ingle Farm
Přihlašte se o Olgy Turečkové na tel 8283 0308

ZAJÍMAVOSTI Z DOMOVA A ZE SVĚTA

Prezident Václav Klaus zřejmě zapomněl na nadstranickost, kterou sliboval před svým zvolením, shodlo se na jednání předsednictvo sociálních demokratů. "ČSSD očekává, že Václav Klaus se rozpomene na své předvolební sliby a bude svoji ústavní roli plnit nadstranicky, nikoli jako čestný předseda ODS," uvádí se v prohlášení, které vedení strany vydalo v reakci na čtvrtěční projev hlavy státu k poslancům. Prezident ve svém projevu k poslancům poukázal na rekordně vysoký schodek státního rozpočtu, upozornil na růst moci státu na úkor občanských svobod a měl výhrady k reformě veřejných financí. Koaliční politici pochopili jeho vystoupení jako kritiku vlády.

Krise zdravotnictví a zadlužené nemocnice rozbouřily sněmovnu. Vláda hází zadluženost nemocnic na kraje, hejtmani obviňují vládu. Je to stále stejná písnička. Nemocnice jsou v dlužích, nemocenské pojišťovny v deficitech a podniky ve finančních potížích, které řeší i tím, že zdržují platby povinných odvodů. Mezi mlýnskými kameny politických tlaků a profesních lobby se snaží udržet v křesle ministr zdravotnictví.

Ministerstvo kultury v tomto týdnu dalo kvůli zanedbání péče podnět k převedení několika památkových objektů v Babiččině údolí v Ratibořicích na Náchodsku ze soukromých rukou do vlastnictví státu. Pokud stát zmíněné národní kulturní památky získá, z velké části je podle odborné pracovnice ministerstva kultury Petry Ulbrichové v budoucnu zpřístupní veřejnosti. Památkové objekty, o které jde - především Panský dvůr a Panský hostinec - v okolí ratibořického zámku jsou známé z knihy Babička Boženy Němcové.

Karol Wojtyła, rodák z polských Wadowic, vydržel v čele katolické církve 25 let. Připomněl to sobě i světu mší na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu. Jan Pavel II. byl zvolen papežem 16. října 1978, v 58 letech nejmladším za poslední století. Stal se 264. papežem v historii římskokatolické církve, prvním neitalského původu za 455 let. Je čtvrtým nejdéle sloužícím papežem v téměř dvoutisícileté historii římskokatolické církve v roli papeže se vydal na 102 zahraničních cest. Při těchto cestách nalétal skoro 1,2 milionu kilometrů.

Podnikatele stíhá slovenská justice v souvislosti s nebankovními fondy Horizont Slovakia a BMG Invest. Tyto firmy nalákaly tisíce Slováků, kteří uvěřili slibům o vysokých úrocích a vložili do nich miliardy korun. Horizont i BMG Invest ale loni zkrachovaly a lidé o většinu svých peněz zřejmě přijdou. Pachinger byl obviněn spolu s miliardářem Jozefem Majským. Oba muži tunelovali fondy prostřednictvím neexistující společnosti Cavaliere. Ta Horizontu prodala za symbolickou jednu korunu spornou pohledávku vůči Slovenským telekomunikacím za 112 miliard SK.

Na rozdíl od minulých let budou 28. října na Pražském hradě chybět mezi vyznamenanými zřejmě bývalí disidenti. Řády a medaile bude letos poprvé udělovat prezident Václav Klaus. A tak se ocenění dočkají i ti, kteří byli dosud přehlíženi. Nejvyšší státní vyznamenání mají z rukou hlavy státu převzít nejen váleční veteráni, lékaři, sportovci a umělci, ale i někteří příznivci a přátelé současného prezidenta. Bude mezi nimi například herec Jirí Kodet, in memoriam prezident Nejvyššího kontrolního úřadu Lubomír Voleník a přednosta 1. interní kliniky Pavel Klener. Na seznamu oceněných jsou také významný lékař Vratislav Schreiber, olympijská vítězka v hodu oštěpem Dana Zátopková, grafik, malíř a ilustrátor Adolf Born nebo in memoriam válečný veterán, pilot RAF Alois Šiška. Státní vyznamenání jsou pouze čtyři: Řády Bílého lva a TGM a medaile Za hrdinství a Za zásluhy.

ZPRÁVA O SITUACI NA ČESKÉ POLITICKÉ SCÉNĚ JE SIMULTÁNNĚ TLUMOCĚNA DO ZNAKOVÉ ŘEČI.

Překlady

českých textů do angličtiny a naopak
pečlivě provede Alexandra Kovaříčková,
kvalifikovaná překladatelka
NAATI Akreditace — Stupeň 3
15 McBeath Drive, SKYE
S.A. 5072
Telefon: (08) 8332 0993
E-mail: alkova15@yahoo.com.au

Office (08) 8280 8007

Fax (08) 8280 8248

Fax Inter. (618) 8280 8248

Mobile 0417 851 631

A/H (08) 8280 5269

Email: dubsky@senet.com.au

EDDIE DUBSKY
MANAGING DIRECTOR

DUBSKY TIMBER PTY. LTD.

HOOKINA STREET, BURTON
SOUTH AUSTRALIA 5110
TIMBER MERCHANTS, SAWMILLERS AND IMPORTERS

Klubovní zprávy

Poslouchejte naše krajské vysílání každé pondělí od **19.30 do 20.30 hod** na stanici **5PBA-FM** na frekvenci 89.7 MHz, každou středu od **18.30 do 19.30 hod** na stanici **5CST-FM** na frekvenci 88.7 MHz, a každou neděli od **19.30 do 20 hod** na stanici **EBI FM** na frekvenci 103.1 MHz.

Justice of the Peace. Pan Eddie Dubský byl pověřen funkcí Justice of the Peace pro naši komunitu. Budete-li služby pana Dubského v rámci této funkce potřebovat, můžete se na něho obrátit buďto v Čs.klubu nebo v jeho kanceláři *Dubsky Timber*, tel. 8280 8007.

Naše krajské řady prořídly odchodem pana Jaroslava Seluckého, který zemřel 3.října během své dovolené v ČR. Budiž mu rodná země lehká!

Vzáří se konala v našem klubu jarní brigáda. Účast byla dobrá, na pomoc přišlo asi 25 lidí a udělalo se hodně práce. Jistě jste si povšimli jak klubovní místnosti prokoukly! Všem účastníkům patří velký dík.

Poděkování patří našim muzikantům, kteří zahráli na Václavském odpolední, Václavu Zelinskému, Láďovi Cienalovi a Kost'ovi Stachovičovi.

Putovní výstavu Ministerstva věcí ČR — "Tomáš Garrigue Masaryk", která se sestává z 32 fotografií bude možno shlédnout v Československém klubu od 14. do 30 listopadu.

Výlet do Andamooky byl zdařilý díky všem, kteří si sebou vezli dobrou náladu a též těm, kteří se zasloužili o to, aby výlet byl pro účastníky zajímavý. Pan Eddie Dubský nás informoval o zajímavostech během cesty a štědře se dělil o svůj obsah soudku s portským. V Andamooce jsme chytli déšť i když tam prší jen asi dvakrát do roka nu a Andamooka na blátě je také zážitek. Hlavní ulice Opal Creek Boulevard se proměnila v Opal Creek, ale náš řidič Petr Hajduk nás bezpečně vozil po cestách i necestách a z každé šlamastyky nás dostal. Jaroslav Kovaříček potvrdil že „Co Čech to muzikant“ a tak Andamooka Opal Hotel se rozezněl českými melodiemi podporované hlasy zpěváků. Štefan Bilka a jeho pomocníci se postarali, aby se nikdo nenudil a hlavně, aby nikdo neměl hlad. A tedy se můžeme těšit na výlet další!

Čtenář našeho časopisu M.J. bádá nad slovem „sinice“, které se ocitlo v *Životě* ve zprávě o tom, že mnoho koupališť v Čechách muselo být v létě uzavřeno, protože se tam následkem vysokých teplot rozmnožily sinice. Pozval si na pomoc kolegu z Melbourne a spolu zjistili, že ty sinice jsou mikroorganismy podobné bakteriím, ale jelikož mají také chlorofyl, byly považovány za příbuzné od řas a mají název blue-green algae. Nyní se ale odborníci rozhodli, že jsou to přece spíš bakterie než řasy a přejmenovali je na blue-green bacteria. České slovo sinice pochází pravděpodobně od slova siný.

Členské příspěvky na tok 2003-2004 zaplatili:

J. a M. Doupovec 30.-, P. a M. Mučkařovskí 30.-, J. a A. Matýšek 40.-, J. a M. Blaščak 30.-, B. Sladká 20.-, F. Vraštil 20.-, P. Rovenský 40.-, M. a B. Kozel 40.-, M. a S. Rapp 40.-, P. a J. Rapp 40.-, P. Hajduk 35.-, J. a L. Nejedlík 40.-, Z. a G. Schulz 30.-, Jan Ryneš 40.-, I. Jungwrtová 20.-, J. a M. Sklenář 30.-, A. Nejedlík a P. Coope 40.-, L. Rajchová a G. Green 40.-, J. a D. Kautský 30.-, Dr. P. Turcaj 35.-, Ing. Z. a H. Kotásek 30.-, V. a M. Novák 40.-, M. Schwarzbacherová 20.-, V. a A. Mervart 40.-, M. Ondrová 35.-, L. Sýkora 20.-, M. a B. Štíbr 30.-, F. a M. Zeman 40.-, V. a M. Zeman 30.-, J. a J. Hlaváček 30.-, M. Daniš 20.-, K. a M. Stachovič 30.-, B. Schreiber 20.-, V. a M. Cienciala 30.-, J. a L. Boháček 30.-, J. a M. Hofr 30.-, R. a J. Almasy 40.-, J. a R. Kučera, 40.-.

Dary klubu:

J. a A. Matýšek 10.-, M. a S. Rapp 5.-, P. a J. Rapp 5.-.

Dary na radio:

M. a B. Kozel 10.-, M. a S. Rapp 5.-, Z. a G. Schulz 10.-, Ing. Z. a H. Kotásek 10.-, J. a D. Kautský 10.-.

Inserce:

Solomon Carpets (P. Vašek) 100.-, V. Široký 20.-.

Díky za vaše příspěvky — jsou pro klub důležité!

Státní svátek České republiky byl v klubu oslaven pestrým kulturním pořadem. Rozmanité body programu byly důkazem kulturního talentu, který se mezi našimi krajany nachází.

Na programu byla mimo jiná hodnotná vystoupení též Beseda. Díky všem, kteří se na tomto odpoledni podíleli.

Dne 22. listopadu 2003 v 19. hod
se bude konat pod patronací Československého
klubu

KONCERT

v Pilgrim Church, Flinders Street, City
Hrají Aleš Rajch hoboja a
Alex Tsibulski klasická kytara
Program bude dodatečně uveřejněn

Kdopak by se dobrého včelího medu bál

"Med sto nemocí léčí a tisíce nemocem předchází," říká čínské přísloví, jehož pravdivost by mohly potvrdit mnohé staré i moderní české domácnosti, kde se včelí produkt používá především v kuchyni. Med by měl mít v našem životě nezastupitelné místo, zvláště v nadcházející sezóně plískanic, rýmy, nachlazení a chřipky.

Med je sladká látka, kterou včely připravují z nektarů květů nebo výměšků živných částí rostlin, jež sbírají, přeměňují, kombinují s vlastními výměškami a ukládají do buněk plástů v úle.

Kvalitní včelí med obsahuje:

- 15 až 19 procent vody,
- cukr hroznový, glukózu - 26 až 33 procent,
- cukr ovocný, fruktózu - 30 až 40 procent,
- popřípadě sacharózu - 1 až 10 procent. Z

necukernatých látek jsou v medu přítomny organické kyseliny jako jablečná, vinná a citronová, bílkoviny z pylových zrn, minerální látky, pryskyřičnaté látky a silice, vitaminy řady B a vitamin C.

Při pohledu na pulty v obchodech i nabídku na některých trzích je vidět několik druhů medu, takže konzumenti - začátečníci mohou při výběru tápat.

Kolik si vzít lžiček?

Ideální je podávat čerstvý med pravidelně, například jako sladidlo, ale ani přímá konzumace medu - třeba na čerstvém chlebu s máslem - není na závadu, je to výborné posmáknutí. Tvzení, že se po medu kazí zuby, je nepravdivé, což se ovšem nedá říci o řepném cukru. Dávky medu by měly být přiměřené. Nejlepší je užívat ho po jídle:

- dospělý člověk: jedna polévková lžice denně, ale při zvýšené námaze i více,
- děti: dvakrát až třikrát denně jedna kávová lžička. Takové užívání má něco do sebe, protože med působí také preventivně:
- zlepšuje krevní oběh a prokrvení věnčitých cév,
- zlepšuje svalovou činnost,
- zpomaluje stárnutí - má antisklerotický účinek,
- podporuje trávení.

Budete se potit, proto: Hajdy do postele

Nejčastěji se med podává při nachlazení, kdy už zpravidla bývá pozdě. Pamatujte, že když si při nemoci sladíte medem horký čaj, budete se hodně potit. Potřebujete tedy klid na lůžku. Kurýrovat nejruznější nachlazení s pomocí medu je asi nejběžnější způsob užívání vynikajícího včelího produktu.

Continental Crystal Pty Ltd

dovází z České republiky a Slovenské republiky ručně broušený křišťál a ručně dekorované sklo včetně stolních lamp a svícňů. Sklo a křišťál lze koupit za přijatelné ceny v Československém klubu.

Často se stává, že hospodyňkám se nelíbí, když med zkrystalizuje. Není to na závadu, neboť krystalizace medu nesnižuje jeho kvalitu. Stačí ho zahřívát v otevřené sklenici ve vodní lázni do 45 stupňů Celsia. Více ne, protože přehřátím medu nad 50 stupňů C by se zničily některé hodnotné látky.

Sladkosti nejen pro mlsné jazýčky

Včelí med se používá jako sladidlo, přísada do různých druhů pečiva, do perníků, k ochucení salátových marinád, sladkých jídel a nápojů, ale výborně chutnají také masové pečeně, které se před dokončením potřou olejem s medem a okoření pepřem a solí. Zapomenout nesmíme ani na chutný nápoj - medovinu.

Medový kvas - nízkoalkoholický osvěžující nápoj: 300 g včelího medu, 80 g rozinek a 1 citron nakrájený na plátky dáme do kameninové nádoby. Zalijeme 6 litry vroucí vody a jakmile vystydně, přidáme 10 g kvasnic rozmíchaných s 1 čajovou lžičkou mouky a 2 lžícemi vody. Necháme 16 hodin odpočívat. Jakmile rozinky a citron vyplavou na povrch, vyjmeme je. Kvas nalijeme do čistých vypařených lahví ze silného skla. Plníme jen 6/7 obsahu. Pečlivě zazátkujeme a uložíme do chladu.

Medová kosmetika: 1 polévkovou lžici medu rozpustíte ve dvou šálkách vlažné vody. Tímto roztokem si před spaním několikrát omývejte tvář a nakonec opláchněte čistou teplou vodou. Medová lázeň vyživuje pokožku a dělá ji vláčnou a sametovou.

Medová medicína na kašel: Nastrouhejte a rozetřete křen a smíchejte ho s medem. Užívejte ráno nalačno, hodinu po obědě a večer před spaním 3 až 4krát tolik, kolik se vejde na špičku nože.

Paní učitelko, mohu být potrestán za něco, co jsem neudělal?

Učitelka: No, to v žádném případě, Pepičku.

Pepíček: Tak to mi spadl kámen ze srdce. Já jsem totiž neudělal domácí úkol!

COPYCAT
PRINTING

PROPRIETARY LIMITED

Vlad Siroky
MANAGING DIRECTOR

UNIT 1, 19 KEGWORTH RD.

MELROSE PARK SA 5039

PHONE: (08) 8177 0455

Fax: (08) 8177 0411

Mobile: 0412 525 863

Email: copycat@senel.com.au

Výlet na východní ostrovy Indonésie.

Ze severního pobřeží Timoru bylo na obzoru vidět několik indonéských ostrovů, které vypadaly lákavě. A tak jsem se rozhodl některé z nich navštívit. Chlapci v Liquici mi sice nabízeli možnost podívat se do Indonésie na lodičce s pašeráky, já jsem ale dal přednost způsobu návštěvy obvyklému. Požádal jsem o víza, vystál frontu na ambasádě, zaplatil 35 US dolarů a za tři dny jsem měl vízum v pase. V Dili jsem ráno nastoupil na malý soukromý autobus a vyrazili jsme směrem k západní hranici. Seděl jsem vedle řidiče, neb jsem byl poučen. Ano, mají tam ve zvyku hrát příšernou rámusivou hudbu příšerně hlasitě, tak jsem měl možnost ty decibely vlastnoručně tlumit. Hranici jsme museli přejít pěšky, a prohlíželi nás i naše zavazadla důkladně. Také australští vojáci si mne vyfotografovali a zapsali, inu musí tam mít něco na práci za těch 90 dolarů denně příplatků za nebezpečnou práci.

Za hranicemi, v městečku Atambua, mne čekalo příjemné překvapení - během dvou hodin po vstupu do Indonésie stal jsem se multi-milionářem. Vyměnil jsem si na ten měsíc US \$ 400 a dostal jsem tři miliony a dvě stě tisíc rupií. Vyplatili mi to ve stotisícových bankovkách. Když jsem přijel do Kupangu, hlavního města západního Timoru, zjistil jsem, že ty bankovky jsou příliš velké hodnoty na můj druh cestování. Banky byly zavřené a tak jsem chodil po obchodech a měnil na drobné. Penězi jsem naplnil všechny své kapsy a těch kapes jsem měl hodně, na kalhotách i na vestě. Tolik bankovek už na sobě hned tak mít nebudu.

Kupang je podobného systému jako Dili, nejsou tam sice rozbité budovy, ale špíny a hluku je tam nadbytek. Nalodil jsem se na převoz a vyrazil směrem na ostrov Flores. Řekli mi, že cesta trvá jen 16 hodin a vskutku jsme tam po 24 hodinách dopluli. Cestování po Indonésii je snadné i krajně nepříjemné, skrzevá hudbu. Koupil jsem si lístek do první třídy a tam byly dva velké amplióny, z kterých burácela buď americká hudba, nebo indonéská, ale i ta zněla podobně - žádné melodie, jen bušení elektronických bubnů.

Jako přídavek jsem slyšel podobnou hudbu i z třídy turistické. Bylo té hudby víc než dost, ale já jsem cestovatel poučený a tak si sebou cestovatel poučený a tak si sebou vozím toaletní papír. Z něho se dají ubalit ruličky, kterými si možno ucpat uši. Když nám byl nabídnut film doufal jsem, že si oddechnu, ale mylil jsem se, byl to nějaký americký film, který sice neměl děj jen se v něm

střílelo a i jinak se tam lidé navzájem masakrovali, a všechny ty zvukové efekty zněly také ve své zde obvyklé hlasitosti 90 decibelů. Měl jsem chuť skočit do moře, abych z přemíry té americké kultury nezešílel, ale nakonec jsem vylezl na horní palubu a u kapitánského můstku jsem příjemně a v klidu strávil tropickou noc. Východ slunce nad mořem byl nezapomenutelným zážitkem.

Ostrov Flores se majestátně tyčí nad mořem, v jeho siluetě dominují vysoké sopky. Přistáli dopoledne a já se hned vydal autobusem do hor, do městečka Bajawa. Nemusím snad ani dodávat, že po cestě nám také hlučně vyhrávala hudba, takže jsem chtěl několikrát za jízdy vyskočit. Za jízdenku si řekl řidič 10 000 rupií, potom ale zastavil kdesi v džungli a požadoval po nás těch tisíců dvacet. Jeden domorodec a já jsme se začali bouřit a odmítli zaplatit. Řidič si s kamarády sedl před autobus a hráli karty. Co nám zbylo než zaplatit?

Bajawa je hezké městečko pod sopkou Inerie. Ubytoval jsem se ve skrovném hotýlku a jen pro zajímavost uvádím, že účet mne trochu překvapil, za nocleh se snídání 20 000 rupií, za jednu láhev místního piva 15 000 rupií. Vypůjčil jsem si tam motorku a podíval se po okolí. Mapy k mání nebyly a tak jsem se snadno ztratil v divokých horách v džungli, alespoň jsem poznal místa, kam bych se o své vůli nevypravil. Navštívil jsem malebnou tradiční vesničku Bena, kde před chatrčemi se střechami z palmových listů tkaly ženy na svých stavech nádherné ikaty, k tomu jim z ampliounů hlasitě vyhrávala americká hudba.

Z Bajawy jsem jel autobusem do hlavního města Flores jménem Ende. Autobusů bylo k vybrání několik, tak jsem to smluvil s řidičem, který slíbil, že hudba nebude žádná. To jsem se ovšem mylil. Jeden mladý seminarista mne chtěl potěšit a zasunul do přehrávače na palubní desce kazetu s hudbou Mozartovou. Věděl jsem, že Malá noční hudba nám dlouho nevydrží. Než jsme doposlechli první větu přiblížil se místní hudební terorista a nacpal tam kazetu ... nu hádejte s čím. A tak jsme projížděli džunglí v horách a střídali Mozarta s buch hudbou. Byl to zajímavý hudební souboj kulturní Evropy s Amerikou.

Velkým potěšením bylo strávit několik dnů ve vesničce Moni, pod sopkou Keli Mutu. V kráteru jsou tři jezírka a každé má jinou barvu vody. Také jsem se vypravil v neděli časně zrána na mši do místního kostelíku a potěšilo mne, že tam lidé nádherně zpívali.

Flores je sopečný a hornatý ostrov, který nabízí mnoho přírodních krás. Byl by to ráj na zemi, nebýt té pitomé hudby a lenivých lidí, přesněji řečeno mužů. Ženy tam pracují hodně, v rýžových polích, nosí vodu, vaří a starají se o rodinu. Muži nejčastěji hrají na návsí karty. Inu patriarchální společnost!

Z Flores jsem se vydal na ostrov Sumba, zase tím špinavým převozem. Tentokrát jsem byl moudřejší, koupil jsem si ten nejlevnější lístek a cestu strávil mezi ženami na spodní palubě. Ženy totiž, stejně jako já, neholdují hudbě co jde proti lidem. Ještě asi nepochopili hloubku soudobé západní kultury.

Na Sumbu jsme připluli pozdě v noci a jak jsem zjistil ráno, krajina kolem hlavního městečka Waingapu připomíná okolí Adelaidy - suché a holé kopečky. Vydal jsem se autobusem na západ, do městečka Waikabubak, opět hudba, já si tentokrát sedl rovnou za řidiče, kterému jsem několikrát slíbil, že ho uškrtím pokud ten rámus neztlumí. Mojí spojenkyní v tom byla jedna půvabná domorodka, která mi vysvětlila, že místní muži pokud nejsou hlupáci tak jsou blázni. Mluvila docela slušně anglicky.

Zážitků na ostrově Sumba jsem měl nepřeborně.. Vypůjčil jsem si opět motorku a vydal se do terénu, navštívit tradiční vesničky. Ty jsou kouzelné, na pohled. Možná tam zpívají i ptáci, pokud je nepřehlušuje... nu hádejte co? Mapy tam také nejsou a tak jsem se ztratil v divokém terénu. Později jsem se dočetl, že místa, kam jsem se dostal, se doporučují pouze zkušeným závodníkům na terénních motorkách. Já to projel na malém prskoletu. Ten ovšem v jednom zapadlém místě odmítl nastartovat, takže po všelijakých snahách jsem musel to vozidlo naložit na kolem projíždějící autobus. Velkým štěstím bylo, že ten autobus byl v tak dezolátním stavu a tak tam nehrála muzika. Po návratu do Waikabubak chtěl po mně řidič 150 tisíc rupií za svezení, já mu ale slíbil jen 50 tisíc, což bylo víc než dost. Popsat jak jsme tu situaci vyřešili by zabralo příliš času, přenechám to tedy vaší fantazii.

Měl jsem v plánu jet lodí ze Sumbi na ostrov Sabu a potom na Rote, jenže představa té hudby na převozu mne tak poděsila, že jsem si raději koupil letenku a přes Flores odletěl zpět do Kupangu. Druhý den jsem jel na ostrov Rote, v přístavu na mne čekala moje stará známá - ta rezavá a špinavá ferinka.

Ostrov Rote má jen nízké kopce a není příliš zajímavý. V městečku Nemberala jsem strávil několik dnů odpočinku mezi surfaři, byli to příjemní

lidé. Také koupání v moři bylo skvělé. Vesnička uprostřed palmového háje byla překvapivě čistá, lidé přátelští.

Potom už následoval návrat do Kupangu a cesta autobusíkem zpět do Dili.

Na východních ostrovech Indonésie jsem viděl mnoho přírodních krás, potkal spoustu dotěrných lidí a užil si hudby. Měl jsem v úmyslu natáčet jejich tradiční hudbu, přijel jsem však už pozdě, tradice jsou nenávratně ztraceny. Poznal jsem tak z vlastní zkušenosti jak soudobá západní kulturní industrie pomocí rozhlasu a televize nemilosrdně ničí křehké tradice starých kultur. Náladu mi později spravila návštěva Bali, kde silná kultura hindustánská statečně odolává. Balinézani mají smysl pro krásu, výtvarnou i zvukovou. Procházel jsem se po Ubudu a kochal se pohledem na staré chrámy, sledoval jejich staré tance, naslouchal představením gamelanu a kecaku. Sice i tam pouliční prodavači otravují, ale jen v silně turistických místech. Bali je jedno z nejkrásnějších míst, která jsem na světě navštívil.

Jsem rád, že mi bylo dopřáno tyto ostrovy navštívit. Na mapě i při pohledu z dálky vypadají lákavě, realita je však jiná než bylo moje romantické očekávání. Moderní svět se globalizuje a je mi záhadou, proč se mnohem rychleji šíří všelijaké nešvary než věci dobré, kterých náš západní svět také může hodně nabídnout. Mne už na cestování po Indonésii přešla chuť, případným návštěvníkům však doporučuji - vezměte si sebou špunty do uší, budete je potřebovat.

Jaroslav Kovářiček.

